

| KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2020/2021                                                                                                                                                                                                                                                              |     |    |      |      |     |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|----|------|------|-----|-----|
| INFORMACJE OGÓLNE                                                                                                                                                                                                                                                                                  |     |    |      |      |     |     |
| <b>1. Nazwa przedmiotu kształcenia</b><br>Historia języka rosyjskiego                                                                                                                                                                                                                              |     |    |      |      |     |     |
| <b>2. Nazwa jednostki</b> (należy wskazać nazwę zgodnie ze Statutem ABNS)<br>Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych, Zakład Neofilologii                                                                                                                                                       |     |    |      |      |     |     |
| <b>3. Grupa treści kształcenia</b><br>(moduł może być realizowany w ramach treści kształcenia ogólnego, podstawowego, kierunkowego, specjalnościowego lub innego)<br>treści kształcenia kierunkowego                                                                                               |     |    |      |      |     |     |
| <b>4. Typ przedmiotu</b><br>(obowiązkowy, do wyboru)<br>obowiązkowy                                                                                                                                                                                                                                |     |    |      |      |     |     |
| <b>5. Poziom studiów</b><br>pierwszego stopnia                                                                                                                                                                                                                                                     |     |    |      |      |     |     |
| <b>6. Liczba punktów ECTS</b><br>1                                                                                                                                                                                                                                                                 |     |    |      |      |     |     |
| <b>7. Poziom przedmiotu</b><br>(podstawowy, średnio-zaawansowany, zaawansowany)<br>zaawansowany                                                                                                                                                                                                    |     |    |      |      |     |     |
| <b>8. Rok studiów, semestr</b><br>III rok, semestr V–zimowy                                                                                                                                                                                                                                        |     |    |      |      |     |     |
| <b>9. Liczba godzin w semestrze</b>                                                                                                                                                                                                                                                                |     |    |      |      |     |     |
| Wyk.                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Ćw. | L* | Prj. | Pbn. | Zp. | Pr. |
| 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |     |    |      |      |     |     |
| <b>10. Język wykładowy:</b> rosyjski, polski                                                                                                                                                                                                                                                       |     |    |      |      |     |     |
| <b>11. Wykładowca (wykładowcy)</b> (imię i nazwisko, stopień naukowy oraz adres e-mailowy wykładowcy/wykładowców prowadzących zajęcia)<br>Joanna Kozak-Solarz, mgr                                                                                                                                 |     |    |      |      |     |     |
| INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE                                                                                                                                                                                                                                                                             |     |    |      |      |     |     |
| <b>12. Wymagania wstępne</b>                                                                                                                                                                                                                                                                       |     |    |      |      |     |     |
| Ogólna wiedza lingwistyczna                                                                                                                                                                                                                                                                        |     |    |      |      |     |     |
| <b>13. Cele przedmiotu</b>                                                                                                                                                                                                                                                                         |     |    |      |      |     |     |
| C1 zapoznanie się z pochodzeniem języka rosyjskiego i historycznymi uwarunkowaniami jego rozwoju w zakresie fonetyki, fonologii i morfologii;                                                                                                                                                      |     |    |      |      |     |     |
| C2 zaznajomienie z podstawową terminologią, umożliwiającą prowadzenie badań oraz formułowanie wypowiedzi w kwestiach historyczno-językowych;                                                                                                                                                       |     |    |      |      |     |     |
| C3 kształtowanie umiejętności porównywania systemów fonologicznych i gramatycznych języków słowiańskich oraz dostrzegania i wyjaśniania podobieństw i różnic się;                                                                                                                                  |     |    |      |      |     |     |
| C4 kształtowanie umiejętności analizy tekstów pod kątem językowym podczas pracy indywidualnej lub grupowej;                                                                                                                                                                                        |     |    |      |      |     |     |
| C5 kształtowanie umiejętności wyjaśniania zjawisk językowych współczesnego języka rosyjskiego w perspektywie diachronicznej, ich interpretacji i oceny;                                                                                                                                            |     |    |      |      |     |     |
| C6 kształtowanie postawy gotowości do nabywania nowej wiedzy i pogłębiania zainteresowania językiem, literaturą oraz kręgiem kulturowym Rosji, a także podejmowania działań na rzecz rozwoju osobistego i zawodowego, w tym do okazywania wrażliwości, tolerancji i szacunku wobec innych narodów. |     |    |      |      |     |     |
| <b>14. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych</b>                                                                                                                                                                                                            |     |    |      |      |     |     |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| Student, który zaliczył przedmiot:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się |
| <b>WIEDZA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                 |
| EU01 zna w zaawansowanym stopniu terminologię umożliwiającą prowadzenie badań i formułowanie wypowiedzi w kwestiach historyczno-językowych;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | K_W02                                           |
| EU02 zna w zaawansowanym stopniu główne zasady i mechanizmy analizy historyczno-językowej;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | K_W08, K_W09                                    |
| <b>UMIEJĘTNOŚCI</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                 |
| EU03 potrafi indywidualnie lub w grupie analizować i porządkować materiał językowy;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | K_U02, K_U08                                    |
| EU04 potrafi posługiwać się terminologią i specjalistyczną wiedzą do oceny zjawisk i zmian zachodzących w językach słowiańskich;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | K_U02                                           |
| EU05 potrafi wykorzystać nabytą wiedzę na temat pochodzenia języka rosyjskiego i historycznych uwarunkowań jego rozwoju w zakresie fonetyki, fonologii i morfologii;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | K_U02, K_U08                                    |
| EU06 potrafi zastosować terminologię językoznawczą w opisie;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | K_U02, K_U08                                    |
| EU07 potrafi zająć postawę aktywnego poszukiwania i porządkowania materiału językowego;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | K_U02, K_U08                                    |
| EU08 potrafi porównywać systemy fonologiczne i gramatyczne języków słowiańskich, dostrzegać i wyjaśniać ich podobieństwa i różnice;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | K_U02, K_U08                                    |
| EU09 umie dokonywać analizy tekstów staroruskich pod kątem językowym;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | K_U02, K_U08                                    |
| EU10 umie wyjaśniać zjawiska językowe współczesnego języka rosyjskiego w perspektywie diachronicznej, dokonywać ich interpretacji i oceny;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | K_U02, K_U08                                    |
| <b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                 |
| EU11 student jest gotów do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | K_K05, K_K07                                    |
| EU12 jest gotów do nabywania nowej wiedzy i pogłębiania zainteresowania językiem rosyjskim, literaturą oraz kręgiem kulturowym Rosji, a także do podejmowania działań na rzecz rozwoju osobistego i zawodowego, w tym do okazywania wrażliwości, tolerancji i szacunku wobec innych narodów.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | K_K05, K_K07                                    |
| <b>15. Treści programowe</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                 |
| <b>Forma zajęć - ćwiczenia</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                 |
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Zagadnienia wstępne: historia języka a gramatyka historyczna - zadania i cele nauk. Metody językoznawstwa diachronicznego. Pojęcie języka potocznego i literackiego. Prastłowiańska wspólnota językowa. Dialektyczne zróżnicowanie języka prastłowiańskiego. Wykształcenie się wspólnoty językowej wschodniosłowiańskiej i związki z językami południowo i zachodniosłowiańskimi. Rozpad wspólnoty językowej wschodniosłowiańskiej i wyodrębnienie się języka ukraińskiego, rosyjskiego i białoruskiego. Kształtowanie się i główne etapy rozwoju języka staroruskiego. Podstawowe źródła do badań nad historią języka staroruskiego i rosyjskiego. Powstanie, rozwój i najważniejsze zabytki piśmiennictwa. Periodyzacja historii języka rosyjskiego.</li> <li>2. Fonetyka. System fonetyczny przedpiśmiennego języka staroruskiego (pełnogłos, połączenia ьr, ъr, ѓl, zmiany w nagłosie, zanik nosówek). Zjawiska fonetyczne okresu historycznego: zanik i wokalizacja samogłosek jerowych i konsekwencje tego procesu dla rozwoju systemu fonetycznego języka rosyjskiego, przejście e w o, akanie, historia samogłoski ë. Odmiany w systemie wokalicznym i konsonantycznym. Analiza zabytków staroruskich pod kątem fonetycznym.</li> <li>3. Fonetyka. System fonetyczny przedpiśmiennego języka staroruskiego (pełnogłos, połączenia ьr, ъr, ѓl, zmiany w nagłosie, zanik nosówek). Zjawiska fonetyczne okresu historycznego: zanik i</li> </ol> |                                                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| wokalizacja samogłosek jerowych i konsekwencje tego procesu dla rozwoju systemu fonetycznego języka rosyjskiego, przejście e w o, akanie, historia samogłoski ě. Odmiany w systemie wokalicznym i konsonantycznym. Analiza zabytków staroruskich pod kątem fonetycznym.                                                                 |                                                   |
| 4. Analiza tekstów staroruskich – ćwiczenia (teksty zaczerpnięte m. in. z T. Lehr-Spławiński, W. Witkowski, Wybór tekstów do historii języka rosyjskiego, Warszawa 1965).                                                                                                                                                               |                                                   |
| <b>16. Narzędzia/metody dydaktyczne</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                   |
| 1. Zajęcia składają się z dwóch części: część teoretyczna, której celem jest usystematyzowanie wiadomości z danego przedmiotu oraz odpowiednie ukierunkowanie literatury dydaktycznej i naukowej; część praktyczna - sprawdzenie przygotowania teoretycznego studentów oraz wyrobienie u nich umiejętności analizy tekstu historycznego |                                                   |
| 2. Analiza i interpretacja materiałów źródłowych                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                   |
| 3. Praca zespołowa, praca własna, praca grupowa                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                   |
| 4. Komentarze, objaśnienia nauczyciela                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                   |
| 5. Praca ze słownikami etymologicznymi                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                   |
| 6. Platforma MS Teams, Office 365                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                   |
| <b>17. Sposoby oceny (F – formująca; P – podsumowująca)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                   |
| F1. Ocena z kolokwii pisemnych, odpowiedzi ustnych                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                   |
| F2. Ocena ogólnego zaangażowania, aktywności i samodzielności studenta, obserwacja na zajęciach                                                                                                                                                                                                                                         |                                                   |
| P1. Zaliczenie z oceną po semestrze zimowym                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                   |
| <b>18. Obciążenia pracą studenta</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                   |
| forma aktywności                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności |
| Godziny kontaktowe z nauczycielem**                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 17                                                |
| Przygotowanie się do zajęć i kolokwium                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 13                                                |
| SUMA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 30                                                |
| SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS<br>DLA PRZEDMIOTU                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 1                                                 |
| <b>19. Literatura podstawowa i uzupełniająca</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                   |
| Literatura podstawowa:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                   |
| 1. Rieger J., <i>Z dziejów języka rosyjskiego</i> , Warszawa 1998.                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                   |
| 2. Обнорский С., Бархударов С., <i>Хрестоматия по истории русского языка</i> , Москва 1999.                                                                                                                                                                                                                                             |                                                   |
| Literatura uzupełniająca:                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                   |
| 1. Lehr-Spławiński T., Witkowski W., <i>Wybór tekstów do historii języka rosyjskiego</i> , Warszawa 1965.                                                                                                                                                                                                                               |                                                   |
| 2. Абдулхакова Л., <i>Древнерусский язык: фонетика</i> , Казань 2015.                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                   |
| 3. Иванов В., <i>Историческая грамматика русского языка</i> , Москва 1990.                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                   |
| <b>1. Formy oceny - szczegóły</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                   |
| Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: zajęcia kończą się zaliczeniem z oceną.<br>Aby zaliczyć przedmiot bierze się pod uwagę następujące kryteria: aktywność i odpowiedzi na zajęciach, ogólne zaangażowanie, uzyskanie pozytywnych wyników z dwóch kolokwii śródsesemestralnych w formie ustnej lub pisemnej.                       |                                                   |
| W przypadku kolokwii opisowych, testów, prac pisemnych stosuje się następujące kryteria:                                                                                                                                                                                                                                                |                                                   |
| 50-65% - 3,0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                   |
| 66-75% - 3,5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                   |

76-83% - 4,0  
84-89% - 4,5  
90-100% - 5,0

W przypadku kolokwium ustnych stosuje się następujące kryteria stanowiące ocenę stopnia osiągniętych przez studenta efektów uczenia się:

- 5.0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty bez zastrzeżeń
- 4.5 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z pojedynczymi brakami/błędami
- 4.0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z nielicznymi brakami/błędami
- 3.5 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z wieloma brakami/błędami
- 3.0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z licznymi i istotnymi brakami/błędami (minimalnie wymagany poziom osiągnięcia efektu)
- 2.0 – zakładany efekt uczenia się nie został osiągnięty

Metody weryfikacji efektów uczenia się w powiązaniu z kategoriami wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych:

(1) Wiedza:

obserwacja pracy studenta na zajęciach, kolokwium/test

(2) Umiejętności:

kolokwium/test, prezentacja, wypowiedź ustna, prace ustne i pisemne

(3) Kompetencje społeczne:

aktywność na zajęciach i obserwacja pracy studenta na zajęciach, bieżące przygotowanie do zajęć

## **2. Inne przydatne informacje o przedmiocie**

- |                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Bezpośrednich informacji o problematyce zajęć i treściach programowych udziela prowadzący w trakcie zajęć i podczas konsultacji |
| 2. Zajęcia odbywać się będą w ABNS w Białej Podlaskiej                                                                             |
| 3. Zajęcia odbywać się będą zgodnie z aktualnym planem zajęć                                                                       |
| 4. Konsultacje odbywać się będą zgodnie z obowiązującym terminarzem                                                                |

\*L – laboratorium (w przypadku zajęć z języka obcego oznacza lektorat)

\*\* Zajęcia prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia **oraz konsultacje**